

Банков надзор в ЕЦБ: Надзорни приоритети на ЕНМ за 2017 г.

Надзорните приоритети за 2017 г. определят областите, върху които ще бъде съсредоточен надзорът през годината. Те се основават на оценката на основните рискове, пред които са изправени поднадзорните банки, като се отчита развитието на обстоятелствата в икономическата, регулаторната и надзорната среда.

Източниците на риск в банковия сектор са определени в сътрудничество с националните компетентни органи с помощта на информация от съвместните надзорни екипи (СНЕ), макропруденциални и микропруденциални анализи на ЕЦБ и доклади на международни органи. Идентифицирани са следните значими двигатели на риска: средата на свръхниски/отрицателни лихвени проценти; високите равнища на необслужвани кредити и слабият икономически растеж във всички държави от еврозоната; източниците на геополитическа несигурност за ЕС; реакциите на банките и пазарите на новите регулации; потенциалната промяна на премиите за риск на финансовите пазари; ситуацията на икономиките от възникващите пазари; фискалните дисбаланси в ЕС; случаите на нарушения от страна на банки; динамиката на пазарите на кредити за недвижими имоти; киберпрестъпността и нарушаването на ИТ процесите; конкуренцията от страна на небанкови институции. Двете категории риск, които са най-силно изложени на въздействието на тези двигатели на риска, са рискът, свързан с бизнес моделите и доходността, и кредитният риск.

За да даде възможност на банките да предприемат ефикасни мерки по отношение на тези основни рискове, европейският банков надзор прецизира надзорните си приоритети. През 2017 г. банковият надзор ще бъде насочен към три приоритетни области:

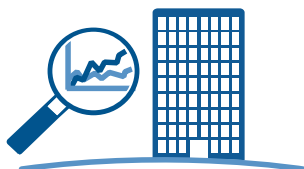
1. бизнес модели и двигатели на доходността;
2. кредитен риск с акцент върху необслужваните кредити и концентрациите;
3. управление на риска.

По всеки от приоритетите ще бъдат предприети редица надзорни инициативи. В някои случаи тяхното пълно осъществяване може да отнеме повече от една година.

Все пак списъкът на рисковете по-горе, както и този на надзорните приоритети, не бива да се смятат за изчерпателни. Текущо се изпълняват различни дейности, които не са изрично посочени в този документ, например дейности, свързани с риска от киберпрестъпност. Освен това е възможно да бъдат необходими различни надзорни дейности на равнище отделна банка, като се вземат предвид индивидуалните рискови профили на кредитните институции.

При все това приоритетите са важен инструмент за координирането на надзорните действия за всички банки по подходящо хармонизиран, пропорционален и ефективен начин, допринасящ за създаването на условия за равнопоставеност и по-силен надзорен ефект.

Бизнес модели и двигатели на доходността;

Надзорни действия:

- Тематичен преглед на бизнес моделите и двигателите на доходността на банките

Бизнес моделите и двигателите на доходността остават приоритетна област и през 2017 г., особено с оглед на продължителния период на свръхниски/отрицателни лихвени проценти. Ето защо европейският банков надзор ще продължи да извършва своя тематичен преглед на бизнес моделите и двигателите на доходността на банките. В хода на прегледа през цялата 2017 г. СНЕ ще правят задълбочени изследвания. Възможен следващ обект на надзорно внимание са евентуалните последици за поднадзорните банки и техните бизнес модели от референдума в Обединеното кралство по въпроса за членството в ЕС. Освен това европейският банков надзор ще изследва потенциалните рискове за бизнес моделите на банките, произтичащи от появата на FinTech и конкуренти извън банковия сектор.

Кредитен риск с акцент върху необслужваните кредити и концентрациите

Надзорни действия:

- Насоки и надзорен диалог за необслужваните кредити
- Тематичен преглед за МСФО 9

Кредитният риск остава основен надзорен приоритет през 2017 г. Редица кредитни институции все още имат високо равнище на необслужвани кредити. След като публикува насоки за банките относно необслужваните кредити, европейският банков надзор ще продължи да подпомага СНЕ посредством оперативната група за необслужваните кредити при последващите действия и надзорния диалог по отношение на насоките и оценката на необслужваните кредити на банките. С оглед на предстоящото въвеждане на счетоводния стандарт „МСФО 9 Финансови инструменти“ ще бъде ускорен тематичният преглед на потенциалното му въздействие върху банките и степента на тяхната подготвеност за него. За изследването на прекомерна концентрация на кредитен риск в определени класове активи, например кредитите за морски превози, европейският банков надзор възнамерява да приложи нов подход, съчетаващ действия на място и дистанционни действия.

Надзорни действия:

- Тематичен преглед на съответствието с БКБН 239
- Целеви преглед на вътрешните модели
- Тематичен преглед на банковите дейности, възложени на външни изпълнители

Управление на риска

В тази област елементи от приоритетите за 2016 г. като управление на риска, капиталова адекватност и ликвидност се съчетават с нови аспекти, в които се смята, че са необходими подобрения. Особено внимание ще бъде посветено на следните инициативи:

Съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за ефикасно агрегиране на данните за риск и докладване на риска

Във време на ниски лихвени проценти, изобилно и евтино финансиране от централните банки, ниска рентабилност на банките и произтичащо от всичко това поведение на търсене на доходност за банките е от решаващо значение да прилагат разумно управление на риска. Високото качество на данните е важна предпоставка за наличието на точна информация за риска и съответно за стабилното му управление и контрол и в крайна сметка за адекватни капиталови изисквания. Ето защо европейският банков надзор ще завърши текущия тематичен преглед на спазването от страна на банките на принципите на Базелския комитет за ефикасно агрегиране на данните за риска и неговото отчитане (БКБН 239), а СНЕ ще предприемат заедно с кредитните институции подходящите последващи действия.

Целеви преглед на вътрешните модели

С цел да подложи на оценка и да потвърди адекватността и уместността на одобрените вътрешни модели по Стълб I и по този начин да укрепи доверието в управлението на риска от страна на банките европейският банков надзор ще започне многогодишен целеви преглед на вътрешните модели. Във връзка с него ще бъдат насрочени проверки на място.

ВАОК и ВАОЛ

Процесите на вътрешен анализ на адекватността на капитала и ликвидността (ВАОК и ВАОЛ) са основополагащи за нейното управление в кредитните институции. Европейският банков надзор прави преглед на ВАОК и ВАОЛ на кредитните институции в рамките на процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО), като проверява дали банките са приложили подходящи процеси за оценяване и поддържане на капиталовата адекватност и адекватността на ликвидността. Европейският банков надзор е решен да насърчава непрекъснатото усъвършенстване на ВАОК и ВАОЛ на банките.

Възлагане на дейности на външни подизпълнители

С разрастването на диапазона на дейностите, които банките биха избрали да възложат на външни подизпълнители, възникват нови рискове, свързани с тази практика. Ето защо европейският банков надзор ще насрочи тематичен преглед на дейностите, възложени от банките на външни изпълнители, и ще провери как те управляват свързаните с това рискове, включително в областта на информационните технологии.